

Protocol dalla radunanza communal digl cumegn da Surses digls 18 da mars 2019 (nr. 01-2019)

Li ed oura	Sala polivalenta a Salouf, allas 20.00
Preschaints:	123 votantas e votants (pluralitad absoluta: 62)
Presidi:	Leo Thomann, mastral
Actuar:	Beat Jenal, scrivant da cumegn

1. Bavagnaint ed elecziun digls dombravouschs

Igl mastral Leo Thomann benevainta tot las persungas preschaintas e constatescha tgi la radunanza communal odierna è neida convocada conform alla constituziun, uscheia tgi ella è cumpetenta da decider.

An connex cun las tractandas nr. 3 e nr. 4 è preschaints er giasts externs, numnadamaintg Andreas Winkler e Franz Hidber dalla Panorama Development SA cun Tina Seiler e Pascal Rüegg dalla Mövenpick Hotels & Resorts; siva Georg Barandun, Marcel Friberg e Beat Benz dalla RESalpina ScRL; e pinavant Daniel Fischer e Tanja Amacher dalla Tourismus Savognin Bivio Albula SA.

Objecziuns cunter la glista da tractandas na vignan betg fatgas, uscheia tgi chella vala scu approvada.

Scu dombravouschs vignan proponias ed eligias cun gronda pluralitad Andreia Janett, Adrian Dosch, Alfons Caspar e Rudi Collet.

2. Protocol dalla radunanza communal digls 3 da december 2018

Digl protocol dalla radunanza communal digls 3 da december 2018 ins ò pudia piglier invista digls 28 da december 2018 anfignen igls 28 da schaner 2019 an canzleia communal. Igl protocol è er sto publicgia durantchel taimp sen la pagina d'internet digl cumegn. Durant igl termin d'exposiziun da 30 deis è antradas nignas objecziuns. Igl protocol vign per consequenza declaro scu approvo.

Introducziun ed infurmaziuns generalas pertutgont igls affars tgi vignan dilucidos sot tractanda nr. 3 e nr. 4

Avant da neir allas votaziuns davart las dumondas da sustign concretas tenor tractanda nr. 3 e nr. 4 infurmescha igl mastral davart l'impurtanza digls dus projects, tgi niron preschentos chesta seira da moda detagleda. An sia introducziun renda el attent alla situaziun da partenza da nossa regiun da vacanzas cun en trend negativ an chegl tgi pertotga las frequenzas e las pernottaziuns. Siva la stagnaziun resp. la sminuaziun dallas pernottaziuns an nossa destinaziun turistica seiigl impurtant da realisar novs alloschamaints cun letgs tgods per uscheia puspe render pi attractiva nossa regiun ed er per rinfurzar l'economia indigena. Scu gio infurmo aint igl passo stetta igl sector digl turissem sen tgommas falombras. I stoptga gartager agl cumegn da saveir realisar hotels ed alloschamaints cun letgs administros. Chegl fiss er impurtant per las pendicularas ed ansomma per dar impuls per ulteriouras investiziuns ainten l'infrastructura turistica. Igl svilup

seia però er important e necessari per restar attractiv scu li d'abitar. I seia percheigl aint igl interess digl cumegn da sustignair tant igl project per en hotel scu er per en resort da vacanzas.

Per la preschentaziun digls projects surdat igl mastral igl pled mintgamai agls sviluppaders digls dus projects an tavla.

Preschentaziun digl hotel Mövenpick Viols

La preschentaziun digl project vign fatga dad Urs Nüesch, igl architect indigen tgi stat a Tinizong. Igl hotel preveia radond 280 letgs. Sper ustareia e bar dettigl pinavant ena partiziun da fitness e wellness cun sauna e bogns. Chella partiziun seia però destinada angal agls giasts digl hotel. Scu gestiunaria per igl hotel ins vegia savia gudagner la «Mövenpick Hotels & Resorts» tgi totga oz alla grupp ACCOR.

Siva la preschentaziun digl hotel peglian igls represchentants dalla Mövenpick igl pled. Donna Tina Seiler accentueschan tgi Mövenpick vess plascheir e fiss losch da pudeir manar en hotel a Savognin. Sainza igl sustign dalla populaziun seia igl hotel e seia Mövenpick navot. Els viglian esser a cò tant per la populaziun indigena scu er per igls giasts. Pascal Rüegg cumplettescha las declaraziuns tgi Mövenpick seia ena marca, tgi stetta aint per ena clientella internaziunala e locala. Tar Mövenpick seian tots bagnias ed els sa legran da pudeir beneventar bagnbod la populaziun da Surses aint igl hotel Mövenpick a Savognin.

Preschentaziun resort da vacanzas Viols

Beat Benz dalla RESalpina ScRL preschainta igl project per igl resort da vacanzas. Cun ageid da folias daclera el pertge tgi els seian ansomma interessos da realisar en resort a Savognin. L'idea d'affar dalla RESalpina seia da biagier abitaziuns cun buna infrastruttura per en prietsch tg'ins possa sa prestar. Las abitaziuns seian modernas e correspondan er agls basigns digl giast d'ozande. Scu investours vignan an dumonda bancas, instituziuns, family offices, etc. Discussiuns concretas cun investours na vegiigl betg anc do. Er en manader digl travagl na seia betg anc avantmang. Schinavant tgi la radunanza da chesta seira approvescha igl sustign vignan els però ad eir alla tschertga concreta d'investours e d'en manader.

Marcel Friberg cumplettescha las infurmaziuns digl sies oratour precedent cun menziunar tgi sch'ins survigna oz la gleisch verda pigl project, vignan els ad eir ved la planisaziun da detagl. Ins vigna er ad ampruar da survagneir ena contribuziun dalla promoziun d'economia digl cantun Grischun. Sainza protestas cunter la dumonda da biagier veia el bunas schanzas tgi igl project da Savognin possa neir realiso bagnspert.

Georg Barandun preschainta alla fegn anc igl project sez. Ins planisescha da far 5 tgesas cun 80 abitaziuns da 2 ½, 3 ½, 4 ½ e 5 tgombras ed en bietg da travagl. Previa seia er ena partiziun da fitness, wellness ed en bogn, tot conform agls basigns per famiglias cun unfants. Dall'architettura annò ins vigna a star modest.

Pareri ord vista dalla Tourismus Savognin Bivio Albula SA

Daniel Fischer, igl parsoura digl cunsegl d'administraziun dall'organisaziun turistica TSBA SA, preschainta igls projects ord vista digl turissem. Tenor el sa tractigl da dus fitg bungs projects. Scu organisaziun turistica ins vegia l'incumbensa da sviluppar igl cumegn e la regiun turistica da maniera persistente. I seia da beneventar schi vignan stgaffias letgs tgoods supplementars da buna qualitat. Igl cunsegl d'administraziun dalla TSBA SA stetta unanimamaintg davos igls dus projects tgi seian nias preschentos chesta seira. Alla fegn precisescha el tgi sainza sustign digl cumegn seiigl oz strusch ple pussebel da realisar projects. I dovra en sustign da partenza!

Siva las preschentaziuns digls dus projects e digl pareri digl parsoura digl cunsegl d'administraziun dalla Tourismus Savognin Bivio Alula SA surpeglia igl mastral puspe igl pled. El daclera tgi geia chesta seira per la dumonda digl sustign per mintgign digls dus projects

preschentos. Igl sustign sa cumpona mintgamai d'ena contribuziun da promoziun unica à fonds perdu e dalla concessiun d'en dretg da biagier per las surfatschas tgi vignan duvradas per realisar igls dus projects (igls detagls èn menziunos sot tractanda nr. 3 resp. tractanda nr. 4).

Oters puncts principals seian l'equipaziun ed igls parchegios, daclera igl mastral. Per l'equipaziun ins vegia evaluo treis variantas. Eneda la varianta sur la Veia Viols existenta, tgi seia er risguardada aint igl plan d'equipaziun da Savognin. La varianta 2 seia igl access direct davent dalla veia cantunala sen l'otezza digl hotel Cresta ; e la terza varianta fiss igl access nò dalla stiarta gronda dalla Veia Sandeilas. Las variantas 2 e 3 na seian pero ord diversas raschungs betg raschunevlas.

Chegl tgi pertotga igls parcadis seiigl previa da prancepi tg'igl cumegn vigna a far chels sen agens costs per tot dus projects e siva dar els a tschains agl hotel ed agl resort da vacanzas per igl prietsch da fiera usito.

Alla fegn dallas sias explicaziuns derva igl mastral la discussiun.

Angal dus votants peglian la caschung per far remartgas e dumondas. Uscheia vign tranter oter randia attent tgi na fiss betg en bel maletg da far igls parcadis agls Viols e tgi fiss damai migler d'evaluar ena varianta cun ena garascha sutterrana. OTRAS dumondas pertotgan la responsabladad digl cumegn da far l'equipaziun e la finanziaziun da chella. Igl mastral so rasponder allas dumondas per cuntantientscha digls interrogatours.

Cunche gl tgi dat nignas otras dumondas passa igl mastral a tractanda 3 e 4 per las votaziuns.

3. Sustign per project «hotel Mövenpick Viols» dalla Panorama Development SA a Savognin

Siva la preschentaziun extendeida digl project scu menziuno an l'introducziun ed alla basa dallas specificaziuns formuladas aint igl messadi propona la suprastanza alla radunanza communal da

- conceder igl dretg da compra per ena surfatscha da 5'286 m² dalla parcella nr. 3281, Viols, Savognin, an favour dalla Panorama Development SA resp. digl investour;
- approvar la contribuziun finanziaria unica da max. 1.4 milliuns francs à fonds perdu alla Panorama Development SA resp. agl investour per la construcziun digl «hotel Viols».

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal da

- conceder cun 116 cunter 3 vuschs igl dretg da compra per ena surfatscha da 5'286 m² dalla parcella nr. 3281, Viols, Savognin, alla Panorama Development SA resp. agl investour
- approvar cun 116 cunter 3 vuschs ena contribuziun da promoziun unica à fonds perdu da max. 1.4 miu. francs alla Panorama Development SA resp. agl investour per la construcziun digl «hotel Viols».

4. Sustign per project «resort da vacanzas Viols» dalla RESalpina ScRL a Savognin

Siva la preschentaziun extendeida digl project scu menziuno an l'introducziun ed alla basa dallas specificaziuns formuladas aint igl messadi propona la suprastanza alla radunanza communal da

- conceder igl dretg da compra per ena surfatscha da 9'389 m² dalla parcella nr. 3281, Viols, Savognin, an favour dalla RESalpina ScRL resp. digl investour;
- approvar la contribuziun finanziaria unica da max. 1.65 milliuns francs à fonds perdu alla RESalpina ScRL resp. agl investour per la construcziun digl «resort da vacanzas Viols».

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal da

- conceder cun 114 cunter 2 vouchs igl dretg da compra per ena surfatscha da 9'389 m² dalla parcella nr. 3281, Viols, Savognin, alla RESalpina ScRL resp. agl investour
 - approvar cun 113 cunter 2 vouchs ena contribuziun da promoziun unica à fonds perdu da max. 1.65 miu. francs alla RESalpina ScRL resp. agl investour per la construcziun digl «resort da vacanzas Viols».
-

5. Contract da dretg da biagier cun Club da ballape Surses per la piazza da ballape «Plazza d'Ava» a Tinizong

Igl mastral daclera tg'igl Club da ballape Surses (CBS) ò sano igl onn passo la piazza da ballape. Per finanztgier chella renovaziun totala ò la radunanza communal digls 9 d'avregl 2018 concedia agl club en credit sainza tschains da fr. 350'000.00. Pinavant veva la suprastanza communal transfurmo an atgna cumpetenza igl contract da fit existent an en contract d'amprest per igl diever, cun ena dirada da 30 onns a parteir dalla sottascripziun digl contract igl avregl digl onn passo.

Scu chegl tgi gl'è sa musso posteriourmaintg, na tanscha en contract d'amprest per igl diever betg per survagneir la contribuziun da max. fr. 100'000.00 tg'igl cantun ò garantia or digl fonds da sport per la sanaziun dalla piazza da ballape. Scu garanzeia vigna pretendia da far en contract da dretg da biagier.

Davart la suprastanza communal na dettigi nignas resalvas da midar igl contract d'amprest per igl diever existent an en contract da dretg da biagier, daclera igl mastral. Aint igl sboz preschaint digl contract da dretg da biagier seian neidas surpiglieidas las valours directivas digl contract d'amprest per igl diever. La dirada digl dretg da biagier fiss 30 onns a parteir dalla registraziun aint igl codesch funsil Surses. Scu tschains seia nia fixo en prietsch simbolic da fr. 100.00 per onn.

Tenor art. 30 cefra 6 dalla costituziun communal schea la cumpetenza per conceder en contract da dretg da biagier tar la radunanza communal.

Dalla discussiun daverta na vign betg fatg adiever.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal unanimamaintg d'approvar igl contract da dretg da biagier cun igl Club da ballape Surses cun ena dirada da 30 onns ed en tschains simbolic da fr. 100.00 per onn.

6. Credit supplementar per compra da bagn immobigliar nr. 10025 a Beiva, an possess dalla Post Immobilien SA

Igl mastral menziunescha tgi siva dalla decisiun dalla Posta svizra da sarar gl'uffezi postal a Beiva, è nia dumando agl cumegn sch'ins seia interesse d'acquistar l'immobiglia dalla posta a Beiva. Igl bagn immobigliar ò ena surfatscha totala da 1'790 m².

Igl mastral accentuescha tg'igl cumegn posseda da prancepi gio avonda immobiglias. Cunchegli tgi igl cumegn seia responsabel da metter a disposiziun an mintga vischnanca farmadas d'autos da posta adattadas, considerescha la suprastanza gl'acquist dalla parcella nr. 10025 a Beiva scu fitg impurtant. I sa tracta cleramaintg digl li optimal per la farmada d'autos da posta a Beiva. Ultra da chegl sa cattan aint igl bietg en pitschen salv da spetga ed ena tualetta publica, tgi igl cumegn ò piglia a tschains gio ossa. La garascha an annexa pudess neir dada anavant a tschains. L'utilisaziun digl rest digl bietg na vegia la suprastanza betg anc defino. Perveia dalla situaziun optimala pudess igl bietg neir transfurmo e do a tschains scu edifezi d'abitar e/u d'affar.

La Post Immobilien SA seia angal interessada da vender gl'antier bagn immobigliar. Percheigl na seiigl betg pussebel agl cumegn da cumprar angal igl plaz dalla farmada d'autos da posta. Per la compra dall'immobiglia seia nia fixo en prietsch da compra da fr. 400'000.00.

Percheigl tgi igl prietsch da compra surpasa las competenzas finanzialas dalla suprastanza communal e tgi gl'acquist da taragn da biagier cun ena surfatscha da ple tgi 500 m² stetta ainten la competenzaa dalla radunanza communal, vegia chel affar da neir sottamess alla radunanza communal per approvaziun. An consideraziun tgi la compra na seia betg stada risguardada aint igl preventiv 2019, vigna duvro en credit supplementar, daclera igl mastral avant da darveir la discussiun.

Or dalla radunanza dattigl dus votums an favour dalla compra.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza communal approvescha la radunanza communal cun 116 cunter 1 vusch la compra dalla parcella nr. 10025 a Beiva e conceda igl madem mument igl credit supplementar necessari persiva da fr. 400'000.00.

7. Revisiun parziala dalla lescha da natiralisaziun digl cumegn da Surses

Igls 23 da matg 2016 ò la radunanza communal approvo la lescha da natiralisaziun digl cumegn da Surses e la messa an vigour sen igl datum d'approvaziun.

Per igl 1. da schaner 2018 seia neida revideida totalmaintg tant la lescha digl dretg da vischinadi dalla confederaziun scu er chella digl cantun Grischun, daclera igl mastral. Chella revisiun totala vegia er influenza sen la legislaziun digls cumegns. Agls cumegns digl cantun Grischun seia nia do en taimp transitoric anfignen la fegn 2018 per adattar la lescha communal alla lescha federala e cantunala. Schinavant tgi succeda nigna adattaziun, valan automaticamaintg las determinaziuns dalla lescha digl dretg da vischinadi digl cantun Grischun.

Ord chel muteiv vegia la suprastanza decida da reveder la lescha da natiralisaziun communal. Las midadas essenzialas pertotgan las premissas da domicil, las cundiziuns da natiralisaziun materialas scu er igl andamaint dalla procedura e las taxas, daclera igl mastral avant da preschentar chels artetgels tgi èn nias midos.

Or dalla radunanza communal na vignan fatgas nignas dumondas.

Proposta dalla suprastanza communal:

Sen proposta dalla suprastanza approvescha la radunanza communal unanimamaintg la revisiun parziala dalla lescha da natiralisaziun digl cumegn da Surses e da la metter an vigour retroactivamaintg sen igl 1. da schaner 2019.

8. Diversas infurmaziuns

Igl mastral infurmescha

- davart igl scandal d'autos da posta, tgi ò er consequenzas pigl noss cumegn. Uscheia survigna igl cumegn anavos en import da fr. 105'467.65.
- tg'igl termin per inoltrar propostas e giaveischs an connex cun la lescha da carar sen veias da gôt ed alps cun vehichels a motor spirescha igls 22 da mars 2019.
- davart l'introducziun dalla «plazza da vischnanca digitala», tgi vigna introduceida an collaboraziun tranter l'uniun Anavant Surses ed igl cumegn. La plattform seia gio activada, vigna pero lantscheda uffizialmaintg pir igls 30 da mars 2019.

9. Varia

- *Romano Plaz* daclera tg'el vegia scretg gio dadei agl mastral, cun cupeia alla cumischung da gestiun ed agl canzlist an connex cun la vendita digl local vigl da pumpiers a Savognin. Anfignen oz na vegia'l anc survagnia nigra rasposta! La suprastanza vegia da dar adatg da vender immobiglias communalas sainza screiver or! Pinavant intimescha el la suprastanza da puspe publighier las decisiun da suprastanza aint igl figl uffizial, scu chegl tg'ins vegia fatg en taimp!

Igl mastral peglia ancunter la critica ed orientescha tgi la suprastanza vegia tenor constituziun la cumpetenzza da vender immobiglias schinavant tgi la surfatscha da 500 m² e la limita finanziaria da fr. 200'000.00 na vigna betg surpassada. Chegl tgi pertotga la publicaziun dallas decisiuns da suprastanza vigna el a procurar tgi chegl succeda puspe regularmaintg.

- *Werner Wettstein* infurmescha tgi a Beiva seia neida installada ena stgaffa da brevs cun l'inscripziun an rumantsch e tudestg. A Beiva vess l'inscripziun da neir fatga er an taliang. *Igl mastral* peglia ancunter la remartga infurmescha pero tgi chegl seia tgossa dalla posta.

- *Gerry Stecher* intimescha la suprastanza da ponderar da far ena colliaziun digl bus da sport da Savognin a Cunter.

Igl mastral peglia ancunter l'intimaziun.

- *Adrian Ballat* intimescha la suprastanza d'evaluar schi dess la pussebladad da far ena pista da Sur Mulegnas giu direct tar igl parcadi digl lai.

Igl mastral peglia ancunter l'intimaziun cun declarar tgi seia da sclareir schi seia ansomma pussebel da far ena pista da chella sponda erta giu.

Oters votums na dattigl betg, uscheia tgi igl mastral sera allas 22.40 la radunanza e giaveischa a tots en bung arrivo a tgesa.

Tinizong, igls

Igl mastral:

Igl actuar:

Leo Thomann

Beat Jenal